

Budapestre vonatkozó újságcikke

Osztályozás

389.35

Szerző:

Cím: *Kinek van ebben öröme?*

Hely

Idő

"1920"

Személy

Forrás:

Az Újság

Bp.
(Hely)

1920 XII 7
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Helyszám

Kinek van ebben öröme?

— A luxusadó életbeléptetésének első napja. —

Réggel óta szakad az eső, de tájban már akkora töcsákban pocskol az ember, hogy alig tudja a lábát emelni, annyira tele van a cipője vízzel, a leike keserőséggel. A mi kis életkedve még megmaradt, azt is igyekszik kiölni belőle a december elseje, — no meg a luxusadó, a mely mi ötven fillér, a fényüzési adó 200% e szerint. A fogadtatása valóban be sem köszönthetett volna. A fogadtatása méltó volt a felső kerethez. Az üzletek üresek, a kereskedők hosszú orral ülnek a pulájuk mellett és várják a nem jelentkező vevőket, hogy kitanulják rajtuk az új adó komplikált technikáját. A mai első nap eredménye, hogy az ezredrésze nem jött be adóban annak, a mi a dolog lebonyolításához való nyomtatványok kerülnek. Mindenki teli van panaszsal, kedvetlen és fört a fejét, hogy a maga erejéből hogyan tudja reparálni azt, a mit a bélesek rosszul csináltak. Egy egész esomó nagykereskedő a luxusadó következtében minden rendelését lefújta és közölte illetékes helyen, hogy fecsukja a boltját. Ezeknek vigasztalásul azt mondták, hogy lesék, majd elrekvárljuk a helyiséget!

Egyébként végigszárgaldottunk mindenféle és fajta üzletekben és inné, itt adjuk erősen letompítva a kereskedővilág jogos panaszát és felajdulását. Kezdjük ezt a keserves sétát

a kávéházakkal.

A Lipótvárosban például három fényűző kávéház van: a Ritz-, a Hangli- és a Vigaszház-kávéház. A többi nem az. A Hungária például nem fényűző hely. Az Abbazia sem az a hatodik kerületben. Itt főképp az volt a felfogás (mindenütt a kerületi adófelügyelőség szemelte ki a fényűző helyeket), hogy a zenés kávéházakban üzik a fényt.

Igy aztán akárhány kávéházban költethünk ezeket, az nem fényűzés. A másik kávéházban viszont egy picolo fekete vagy (ha rosszul lesz valaki) egy pohár szódavíz is luxus.

Az is furcsa, hogy délelőtt nincs luxusadó, délután van (egyres helyeken meg csak este). Délelőtt a tokaji aszu adómentes, délután a fekete kávé (esetleg vacsora) este a főzelék feltéttel adóköteles.

Es nem is tíz százalék a luxusadó. Mert a fizetendő legkisebb összeg egy korona. Tehát a feketém nem három koronába fog kerülni, de négybe. Vagyis fizetek meg egy éppenséggel nem fényüzési cikk után nem tíz, de a harmadikharom százalék adót. Egy pohár szikviznél, a nagy bajokat okoz, hogy az egész adót megesszi a sok nyomtatvány. A főpinczér minden fogyasztás után bázézat állít ki, a mit indigo-papírossal másol. Az egyik lapot a fogyasztó kapja, a másikat (mindenféle ivekkel és elszámolásokkal együtt) az adófelügyelőség. A legtöbb bázéza egy koronáról szól, de a hozzávaló irások és nyomtatványok beikerülnek legalább háromba. S akkor még nem számítottuk a behajtás, elkönyvelés, ellenőrzés, kezelés költségeit. Ezekre a koronákra az állam alaposan rá fog fizetni. A luxusadó alá tartozó

vendéglőkre

vonatkozólag egy illetékes és ismert vendéglőstől azt az értesítést kaptak, hogy a luxusadó a legsúlyosabb ebben a meghatározásában a közönségre, mert nem feltétlenül szükséges és nem helyénálló az, hogy valaki fényűzésből megy az egyik helyiségbe és nem a másikba. Mert például, ha valaki egy luxusadó alá tartozó vendéglőben egy szerény ebédet fogyaszt el, luxusadót fizet, míg egy másik helyiségben, a hol nem fizet luxusadót, az illető a leggyarabban menüt is elfogyaszthatja. A tíz százalékot pedig mindig felfelé kell kikerekíteni, ha valaki huszonegy korona husz fillért fizetne luxusadóban, huszonkét koronát számítanak fel neki.

A szatyorokban

a pinczerek még nem tanulták be az új rendszert, az eladási bázézat összekeverték a törzlappal és nem adták ki a közönségnek az eladási bázékat. A vendégek legnagyobb része muszájból beletörődött a luxusadóba, csupán azok, a kik feketékávézni jöttek be a szállók halljába, kifogásolták, hogy a luxusadó a feketékávé árát 2 K-val megdrágítja. Beszélünk több

csemegekereskedővel is.

— Bennünket — mondták — a luxusadó egyelőre nem érdekel. Bizonyos árunk dolgában a pénzügyminiszter később fog határozni. Mi nagyobbára élelmiszereket árulunk. Az pedig elég drága — luxusadó nélkül is. A pézsgó után pedig már régebbi idő óta bevásárlják a luxusadót.

A játékaru-boltokban

a múlt napokban olyan volt a forgalom, mint közvetlen karácsony előtt. Az emberek nem a megszokott milkulási ajándékokat vették, hanem ellátták magukat karácsonyi ajándékokkal, minthogy az árak a mai naptól fogva tíz százalékkal magasabbak. A játékarukra vonatkozóan a kormányrendelet azt határozta, hogy kétszáz koronán alul minden játék és a háztartási cikkek luxusadómentesek. Ma egyébként teljes pangás volt a játékboltokban. A ki kevés vevő akadt, igyekezett kétszáz koronán aluli játékokat vásárolni, a mi pedig művészet dolga, mert hiszen egy olyan babának az ára, mely bekében két-három-öt korona volt, kétszáz koronánál szintén drágább.

Az üveg- és porcellánárúkra

néve a rendelet az adó alól kivieszi az asztali edénykészleteket egészen tízezer korona vételárig. A poharak közül kétszáz koronáig adómentes az üveg- és adómentes az edényáru is, ha fontos közszükségleti tárgy. Porcellánt és majolikát az utóbbi napokban szintén élénkebben vásároltak, ma azonban pangott az üzlet. Azokban

a cipőboltokban,

a hol érdeklődtünk, ma a legrosszabb forgalomról beszéltek. Fényüzési adó alá esnek a pénzügyminisztériumnak a cipőkre vonatkozó külön értekezlete folytán a lakk- és selyemcipők és mindama lakkal borított cipők, hol a borítás terjedelme a fejelés nagyságát meghalad!

Az uridivatüzletekben

is csaknem megszűnt a forgalom. A vevők már napokkal ezelőtt összevásárolták minden luxuscikket, számítva az új adóra. A kereskedők azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a kirakatban kijűggesztik azoknak a cikkeknek a jegyzékét, a melyeket a közönség adómentesen vásárolhat meg. Uridivatüzletekben is 10%-os adót fizetnek a rendeletben megjelölt cikkek után. botoknál például 200 koronán felül, kalapoknál 1000 K-án

felül. Adómentes a fehérnemű, harisnya, ha selyem is, gallér, zsebkendő stb., gombok, kivéve, ha az áruk a 200 K-t meghaladja. Egy

női ruha-kereskedés

újdonsága elírta, hogy a közönséget nem lelkesítette fel annyira a tíz százalék kiadástopplett, hogy tömegesebben öljön, mint eddig. Az útleben színes cédulákkal különböztetik meg a luxuscikkekét, de hát ez a rengeteg adminisztrációs munkát nem könnyíti meg annyira, hogy félretétek ne származzanak belőle.

Elmentünk Budapest egyik legnyagyobb

drogériájába.

Körülbelül *huszonöt* olyan drogucikk van, a mely fényüzési adó alá esik, közöttük például a parfümök, a kölni víz, a színházi festék, a körömfényesítő, a puderpuflni, a szörpvesztő és más apróságok, a melyek talán nem feltétlenül zűkségek, de a melyeket egy félig-meddig kulturált ember meg szokott. Az adó a mai üzleti forgalomban erősen érezteti hatását; a múlt hetek bármely napjának a bevételéhez Budapest a mai bevétel a félre csökkent.

A selymeknél

luxusadó alá tartoznak az ötven százaléknál nagyobb selyemtartalom. Ebben a cikkben egyébként a legutóbbi napokban óriási kereslet volt, ez a mai nappal ugyiszólván teljesen megszünt, csakugy, mint a

szőnyegnél és szőrménél,

melyeket az utóbbi időben a nagy árak miatt amugy is csak egyes kiváltságosok vásároltak. A mai napon pedig ugyiszólván minden üzletben szünetelt az eladás.

A régiségkereskedők

üzlete leltározva volt s az eddig használt könyveiket ezután is használhatják. Magát a törvényt nem kellett át tanulmányozniok, mert luxusadó alá esik minden antikvárium. És tekintettel arra, hogy eddig sem volt valami nagy forgalom a régiségkereskedőknel, annak az egy-két tételnek az elkönyvelése, a mi a napi üzleti élet elvenségét jelenti, nem okoz fejtörést.

A butorkereskedők

fájdalmukban mosolyognak az egész törvényen. *Eddig se vettek butort, ezután se vesznek.* A kinek van pénze butort vásárolni, az megfizeti luxusadóval együtt is. A luxusadó alá eső butodarabok gyártását természetesen csökkenteni fogják és az ugynevezett *tucatmunkának* ragyog föl a napja. Ha csak ez a ragyogás is nem esik majd luxusadó alá.

A könyvkereskedésekben

azok a művek esnek adó alá, melyek egészen bőrbe, selyembe vannak kötve, melyeket számozott példányszámban és a melyeket különleges papíron adtak ki. A legnagyobb zavart itt az okozza, hogy igen nehéz megállapítani, *hol kezdődik a különleges papír.* Az antikvárius forgalomban azok után a könyvek után jár adó, melyeknek ára 200 koronánál magasabb, vagy a melyeket 1850 előtt adtak ki. A könyvesboltok fcr-galmában az adó eddig nem idézett elő változást.

A hangszerkereskedésekben

4000 koronás átig nem luxus a hangszer, a mit azonban erősen ellensúlyoz az, hogy ma már 4000 koronán alul alig kapható valami. A mechanikai hangszerek azonban mind adó alá esnek, még a legkisebb alkatrészüik is. Luxus így a gramofontú is.

A virágkereskedők

beadványt adtak be, hogy mentsek fel őket a bároza kiállítására alól. Az ellenkezés ugyis lehetetlen, mert *naponta érkezik áru és raktdr nincs.* Itt ugyis bizalom dolga az egész. A közönség nem törődik a bározákkal. Fizet és megy. Legtöbbsen még sem várják, a míg a bározákat kiállítják. Száz koronán felüli tételek adó alá esnek, a mi alól még a koszoruk sincsenek mentesítve. Végigjártunk néhány előkelő

Belföldi ékszerészt.

egyenesen kétségbe vannak esve. Azt mondják, hogy az egész üzlet meghalt, ha a törvényt hamarosan nem módosítják. Az egyik üzletben ténny még 300.000 koronás forgalom volt, ma összesen egyezer koronát árultak, azt is — jegygyűrűkért. Tanul voltunk, hogy *egy olasz tiszt,* a ki egy 16.000 koronás ékszert vett, lemondott a vásárról, a mikor 1600 korona adót akartak vele kifizettetni.

Szóval a közönségnek — s elvégre ez a legfontosabb — mindjárt az első napon alaposan elment a kedve a luxusadótól. Teher ez a nyakán, nagy költség, a melynek senki se látja hasznát, legevésbé az állam.

A luxusadó ellen — mint értesülünk — az OMKE legközelebb akciót kezd. Megvárja az első napok fanulágait és a jövő héten nagygyűlést hív össze, hogy állást foglaljon a fényüzési adó ellen.